

Prof. dr hab. Bohdan Krzysztof BOGACKI
Uniwersytet Warszawski

**Recenzja osiągnięć Pana dra Fabrice MARSAC ubiegającego się o nadanie stopnia
doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie „językoznawstwo”**

1. Informacje ogólne o Kandydacie

Pan dr Fabrice Marsac występujący z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie: nauki humanistyczne w dyscyplinie: językoznawstwo wykształcenie wyższe uwieńczone dyplomami licencjata, magistra i doktora zdobył w uczelniach francuskich. Jego praca doktorska obroniona na Uniwersytecie Marc-Bloch w Strasburgu w roku 2006 dotyczyła klasy czasowników wyrażających percepcję i łączących się ze zdaniem bezokolicznikowym (*Les constructions infinitives régies par un verbe de perception*). Pracę zawodową rozpoczął we Francji. Początkowo zatrudniony był w charakterze nauczyciela w szkolnictwie średnim (1999-2003) i w charakterze wykładowcy na Uniwersytecie w Strasburgu (2000-2001 i 2003-2008). W roku 2008 przeniósł się do Polski i podjął pracę w Uniwersytecie Opolskim, gdzie do chwili obecnej jest zatrudniony w charakterze profesora. W latach 2008-2011 pracował też w Ośrodku Alliance Française przy Uniwersytecie Opolskim.

2. Ocena dorobku naukowego

2.1. Ocena ilościowa dorobku naukowo-badawczego

Na dorobek naukowy zgromadzony przez Habilitanta składa się monografia stanowiąca osiągnięcie naukowe wg art. 16 ust. 2 Ustawy oraz 16 artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach lub stanowiących rozdziały w książkach. Na publikację oczekuje jeszcze jeden artykuł przyjęty do druku w najbliższym numerze *Roczników Humanistycznych*. Odnotujmy w tym miejscu dwa książkowe wydania rozprawy doktorskiej. Pierwsza książka to niezmieniona wersja tekstu, który został przedłożony na obronie. Jest ona dystrybuowana przez Atelier National de Reproduction des Thèses, Villeneuve d'Ascq. Druga książka została znacznie zmodyfikowana: rozszerzona i poprawiona. Ukazała się drukiem w Saarbrücken w 5 lat po obronie pracy doktorskiej, tj. w roku 2011 w wydawnictwie Editions Universitaires

Européennes pod tytułem *Les constructions infinitives régies par un verbe de perception. Etude des Infinitives de perception (ICP) au carrefour de la syntaxe et de la sémantique*.

Zgromadzony dorobek naukowo-badawczy spełnia wymogi w zakresie publikacji naukowych wymaganych w postępowaniu o stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych.

2.2. Ocena monografii stanowiącej osiągnięcie naukowe wg art. 16 ust. 2 Ustawy

Dr F. Marsac jako temat monografii habilitacyjnej wybrał zagadnienie, które dostrzegł już wcześniej pisząc w roku 2000 pracę magisterską (*Normes et usages. Enquête sur l'accord du participe passé des formes pronominales*). Jego rozprawa habilitacyjna nosi tytuł „*Histoire d'S ou le participe passé au Rasoir d'Ockham – Théorie et application*” i została opublikowana przez znane francuskie wydawnictwo L'Harmattan w Paryżu w roku 2016. Powiedzmy na wstępie, że problematyka, której książka jest poświęcona wyrasta z francuskiej tradycji gramatycznej. Często się mówi, że obowiązujące aktualnie reguły, które musi przyswoić sobie każdy, kto uczy się języka francuskiego są cmentarzyskiem, na którym są pogrzebane i utrwalone niezliczone błędy popełnione w przeszłości przez liczne zastępy gramatyków francuskich. Wysuwając takie twierdzenie podaje się zazwyczaj przykłady z zakresu ortografii francuskiej, której zasady ilustrują niekiedy kuriozalne podejście do języka będące zaprzeczeniem kartezjańskiej logiki i zdrowego rozsądku. Nie brak jednak danych z innych dziedzin. W składni doskonałym przykładem niepotrzebnego komplikowania zagadnień, które dałoby się rozwiązać prościej jest kwestia uzgodnienia co do liczby i rodzaju gramatycznego *participe passé* (albo, mówiąc skrótowo, sprawa „s”), którego pojawienie się albo brak w pewnych kontekstach jest zmorą każdego uczącego się języka francuskiego.

Przyjrzyjmy się jednak bliżej zawartości książki. Zawiera ona 3 rozdziały poprzedzone przedmową, prezentacją i wstępem. Na końcu książki znajdziemy wnioski i bibliografię. Ta ostatnia jest zaskakująco skąpa. W sumie liczy 85 pozycji podzielonych tematycznie na pozycje ogólne (31), koncentrujące się na uzgadnianiu *participe passé* (43), publikacje urzędowe zawierające reguły pisowni (5) i teksty sprzed 1900 roku poświęcone interesującej Habilitanta tematyce.

Autor deklaruje, że celem jego pracy jest krytyczna analiza uzgadniania *participe passé* w oparciu o zasadę *brzytwy Ockhama* (*Rasoir d'Ockham*). Czyni to w pierwszych

dwóch rozdziałach swojej dysertacji. Rozdział trzeci jest próbą zastąpienia gmatwaniny dotychczasowych reguł swoimi rozwiązaniami.

Ustalona tradycja co do uzgadniania *participe passé* pod względem rodzaju i liczby opiera się na wielu regułach – Habilitant naliczył ich blisko pięćdziesiąt ! Jeśli dodać do tego dużą ilość wyjątków, nie dziwi fakt, że opanowanie całego systemu, w którym uwzględnąć trzeba użycie *participe passé* w funkcji przysłówka, przyimka, przymiotnika lub rzeczownika wymaga nie tylko niezwyklej pamięci ale także – a może przede wszystkim – sporej wiedzy językoznawczej. Przekonują się o tym ciągle studenci romanistyki na całym świecie, którzy borykają się z dużymi trudnościami. Dla nich dyktanda weryfikujące ich wiedzę w tym zakresie zawsze stanowią ogromne wyzwanie.

Główna reguła obowiązująca w przypadku konstrukcji z czasownikiem posiłkowym *avoir* brzmi jak następuje: *participe passé* uzgadnia się w liczbie i w rodzaju z towarzyszącym mu dopełnieniem bliższym tylko i wyłącznie, jeśli dopełnienie to poprzedza *participe passé*. Oznacza to, że mamy do czynienia z sytuacją, kiedy to w grę wchodzi pozycja wyrazu gramatycznie nadrzędnego narzucającego swoje kategorie wyrazowi podrzędnemu. Otóż jest to sytuacja wyjątkowa, bowiem uzgodnienie orzeczenia z podmiotem nie wykazuje takiej zależności, podobnie jeśli chodzi o pozycję przydawki przymiotnikowej w stosunku do określanego przez nią rzeczownika.

Zdaniem dra F. Marsaca komplikacja związana z uzgadnianiem *participe passé* co do rodzaju i liczby bierze się stąd, że gramatyka francuska traktuje wszystko *in abstracto* (*en langue*), zamiast *in situ* (*en discours*).

Pracę podzieliłbym na dwie części. Pierwsza, obejmująca pierwsze dwa rozdziały, ma wyraźny charakter opracowania teoretycznego. Rozdział I (*L'accord du participe passé de A à Z*, str. 33-70) zawiera bardzo precyzyjny wykład reguł aktualnie obowiązujących co do uzgadniania *participe passé*. Wykład obfituje w dobrze dobrane i skomentowane przykłady zaczerpnięte z bazy zawierającej kilka tysięcy tekstów.

Rozdział II (*De la règle dite « de position »*, str. 71-114) w całości poświęcony jest krytycznemu rozpatrzeniu reguły wprowadzającej do zasad uzgadniania *participe passé* parametr miejsca dopełnienia bliższego w stosunku do czasownika posiłkowego. Podobnie jak w poprzednim rozdziale, czytelnik ma do dyspozycji multum przykładów. Autor sięga do

historii wzmiankując m. in. Clémenta Marot, który jako pierwszy w 1538 roku wprowadził do obiegu parametr pozycyjny, kończąc na Claude Favre de Vaugelas, któremu udało się w połowie XVII wieku (dokładnie w roku 1647) narzucić wciąż obowiązującą regułę. Między jedną a drugą datą, przez wiek cały, toczyły się potężne swary, których echa trwają do dziś i o których dr F. Marsac pisze dając dowód swej znajomości historii gramatyki francuskiej.

Konkluzje, do których dr F. Marsac dochodzi na końcu błyskotliwej analizy zreferowanej w I i II rozdziale dają się łatwo przełożyć na aplikację stworzoną z szeregu nowych reguł. Jest o tym mowa w trzecim rozdziale (*D'hier à demain*, str. 115-189), który stanowi logiczne przedłużenie części pierwszej. Zawiera on propozycję zaradzenia bałaganowi, który panuje w dobrze opisanym w części pierwszej systemie uzgadniania *participe passé*. Dr F. Marsac jest zwolennikiem uzgadniania *participe passé* z podmiotem o ile jest używany z posiłkowym *être*. Gdy natomiast pojawia się *avoir*, o uzgadnianiu z czymkolwiek nie ma mowy i to bez względu na to, w którym miejscu *participe passé* się pojawia. Zauważyć trzeba, że w mowie potocznej zmodyfikowana reguła w duchu proponowanym tutaj jest powszechnie stosowana nie doprowadzając do pojawienia się wieloznaczności tekstów i będących ich konsekwencją nieporozumień.

Nie dziwią zatem plany na przyszłość, o których pisze Habilitant zapowiadający opracowanie wraz z promotorem swojej pracy doktorskiej, J.-Ch. Pellat, emerytowanym profesorem Uniwersytetu Strasburskiego temu ćwiczeń z rozwiązaniami odnoszącymi się do koncepcji teoretycznych wyłożonych w opublikowanej właśnie rozprawie.

Pracę oceniam wysoko. Autor potrafił pokazać na bardzo szerokim tle zjawisko istniejące w bardzo wydawałoby się specyficznym fragmencie systemu gramatycznego języka francuskiego i w swej argumentacji odwołać się do szerokiej palety zjawisk. Gdy było to konieczne, z łatwością odwoływał się do literatury gramatycznej sprzed ponad 400 lat, co nie jest częste wśród badaczy koncentrujących się na języku współczesnym. Przedstawionemu rozumowaniu i rozwijanej argumentacji trudno cokolwiek zarzucić. Autorowi udało się pokazać, że za regułą gramatyczną będącą w użytku szkolnym kryją się kwestie o znacznym stopniu skomplikowania, które dają asumpt do dyskusji specjalistom poruszającym się na wysokich piętrach abstrakcji i odwołującym się do rozległej wiedzy. Trzeba przyznać, że

książkę napisaną ze swadą czyta się łatwo. Od strony opanowania warsztatu formalno-redakcyjnego mamy do czynienia z pozycją wręcz modelową.

O ile trzeba przyznać drowi F. Marsac rację co do przeprowadzonych przez niego analiz mechanizmów obowiązujących gdy chodzi o uzgadnianie *participe passé*, o tyle można mieć wątpliwości co do przyszłości zaproponowanych reform. Nie wiadomo czy zostaną przyjęte, nie jest też pewne w jakim kierunku pójdzie ewolucja języka. Przypomnieć w tym miejscu warto, że językoznawstwo odnosi sukcesy tam, gdzie ogranicza się do opisu zaobserwowanych zjawisk i często zawodzi wówczas, gdy próbuje wejść w rolę legislatora-normatywisty. Widać to chociażby na przykładzie Akademii Francuskiej powołanej do życia z inicjatywy kardynała de Richelieu w I połowie XVII wieku z wpisaniem w jej statut zadaniem dbania o „czystość” języka francuskiego. („ *Głównym zadaniem Akademii będzie pracować z całą starannością nad tym, by naszemu językowi dać zasady pewne i sprawić, by był czysty, elokwentny i zdolny do mówienia o sztuce i nauce.* ” Paragraf XXIV). Instytucja ta uchodząca do dziś za najwyższą instancję w materii poprawności językowej wielokrotnie była obiektem krytyk i zgoła drwin. W sposób mniej lub bardziej elegancki przypominano dostojnemu gronu 40 Nieśmiertelnych, że w kwestiach językowych suwerenem pozostaje użycie (*usage*) i że praktycznie niczego narzucić się tu nie da, nawet jeśli wkracza w tą delikatną materię namaszczony przez władze państwowe prawodawca.

Pozostając sceptycznym co do kierunku ewolucji języka i reguł, które będą rządzić uzgadnianiem *participe passé*, stwierdzam, że przedstawiona przez dra F. Marsac monografia spełnia wymogi znacznego wkładu w rozwój językoznawstwa określone w przedmiotowej dla niniejszego postępowania Ustawie.

2.3. Pozostałe publikacje

Dr F. Marsac po uzyskaniu doktoratu opublikował 16 artykułów w liczących się w środowisku akademickim periodykach. Jest jedynym autorem 9 z nich, 7 tekstów powstało we współpracy z innymi autorami. Kolejny, siedemnasty artykuł, wykazany w dostarczonej mi dokumentacji jako „oczekujący na akceptację” jest w chwili obecnej w druku w „Rocznikach Humanistycznych”. 4 artykuły ukazały się w czasopismach z listy B, 1 w czasopiśmie zagranicznym z listy C, 6 w czasopismach nie wykazanych na listach Ministerstwa, 5 zaś jako rozdziały w monografiach wieloautorskich. Gdy idzie o miejsce wydania, przeważają zdecydowanie publikacje zagraniczne : 10 zagranicznych i 7 krajowych. Sumaryczna liczba

punktów liczonych według list Ministerstwa wynosi 65.33 pkt. Porównanie z dorobkiem sprzed obrony doktoratu pokazuje, że Habilitant dokonał ogromnego postępu jakościowego i ilościowego (odnotowałem 2 publikacje zagraniczne przed obroną), oraz świadczy o tym, że zgodnie z wymogami Ustawy wykazuje się istotną aktywnością naukową w okresie po uzyskaniu stopnia doktora. Gdy idzie o treść, obserwuje się bardzo dużą zbieżność poruszanej tematyki. Publikacje „podoktoratowe” wykorzystują oczywiście rezultaty badań wykonanych na potrzeby rozprawy doktorskiej, mają one jednak charakter rozwinięcia tego, co zostało napisane w dysertacji doktorskiej, a nie prostego powielenia sformułowań w niej zawartych.

Praca badawcza dra F. Marsac, której rezultaty zmaterializowały się w postaci artykułów i rozdziałów w publikacjach książkowych poza zagadnieniami, o których pisał w dysertacji doktorskiej i monografii habilitacyjnej koncentrowała się na pograniczu semantyki i składni. Pojawiały się tam też elementy logiki, zaznaczało swoją obecność podejście typowe dla modnej ostatnimi czasy kognitywistyki. Habilitantowi nie sposób też postawić zarzutu monotematyczności. Na liście tematów wykraczających poza główny nurt semantyczno-składniowy już przed doktoratem pojawiło się studium świadczące o zainteresowaniu kwestiami leksykologicznymi (por. artykuł Fonvielle, S. & Marsac, F. (2005). *Laïcité : une notion pol(ys)émique*. In S. Hauger (éd.), *Nature, société, technologie. Le décryptage du réel par les nouveaux chercheurs* (pp. 47-68). Paris : Vuibert.). Praca w ośrodku strasburskim znanym z badań fonetycznych zaowocowała publikacją dwóch studiów poświęconych aspektom fonetycznym dyskursu politycznego (Bechet, M., Hirsch, F., Marsac, F., Richard, A., Sandré, M. & Sock, R. (2013) *Usages stratégiques de la pause silencieuse dans le débat politique médiatisé. L'exemple de François Hollande. Mots, 103*, 23-38 i Bechet, M., Hirsch, F., Marsac, F. & Sock, R. (2014). *La Primaire socialiste : un évènement politique à l'origine d'un nouveau phonostyle ? Neophilologica, 26*, 78-89.) Dr F. Marsac nie zamykał się na terenie językoznawczym. W artykule Fonvielle, S. & Marsac, F. (2011). *Les phénomènes de la perception dans le texte proustien*. In K. Modrzejewska (éd.), *La condition humaine dans la littérature française et francophone* (pp. 321-332). Opole : Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego) poświęcił uwagę prozie Prousta, w której śledził wyrażanie percepcji. W sumie ogólna ocena merytoryczna artykułów dra F. Marsac wypada bardzo dobrze. Poświęcone są one zagadnieniom ważkim. Od pierwszych publikacji można też dostrzec cechę, która znalazła swoje odbicie w tytule monografii habilitacyjnej. Jest nią dążenie do unikania

niepotrzebnego komplikowania opisu przy jednoczesnym dochowaniu wymogów poprawności jaką daje subtelność i precyzja analizy.

Poza publikacją artykułów, dr F. Marsac był redaktorem merytorycznym 4 numerów tematycznych czasopism naukowych (3 numerów wydawanego w Polsce periodyku *Neophilologica* i 1 numeru paryskiej *L'Information Grammaticale*) oraz 2 tomów zbiorowych (wydanych w Strasbourgu). Wielokrotnie dokonywał korekty językowej w czasopismach naukowych, tomach zbiorowych i monografiach. Odnotowałem 11 takich przypadków po uzyskaniu doktoratu i 2 przed.

Nie ulega wątpliwości, że zarówno ilościowo jak i jakościowo jest to zestaw osiągnięć spełniający wymogi stawiane dla tej części dorobku podlegającego ocenie w przewodzie habilitacyjnym.

2.4. Referaty na międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych

Dr. F. Marsac po obronie doktoratu wziął udział w 10 międzynarodowych konferencjach naukowych wygłaszając na nich referaty. Daje to średnią 1 konferencji na rok. 7 konferencji odbyło się w Polsce, 3 zagranicą (2 w Hiszpanii i 1 na Słowacji). Przed doktoratem uczestniczył z referatami w 4 konferencjach międzynarodowych zagranicą. Uczestnicząc w konferencjach naukowych organizowanych przez różne ośrodki, dr F. Marsac był z ramienia Uniwersytetu Opolskiego (współ)organizatorem konferencji międzynarodowych, które cieszyły się dużym powodzeniem i gromadziły liczne grono językoznawców. Po uzyskaniu doktoratu konferencji takich było 6, a współorganizatorami były uczelnie francuskie (Strasbourg, Haute-Alsace), belgijskie (Université Libre, Bruksela), amerykańskie (USA: Kentucky) i polskie (Opole, Wrocław, Warszawa, Uniwersytet Śląski). Przed doktoratem należał do ekip, które zorganizowały 3 sympozja międzynarodowe.

2.5. Ocena aktywności w ramach współpracy naukowej

Bezpośrednio po obronie doktoratu, dr F. Marsac uczestniczył w latach 2006-2009 w europejskim projekcie DANOK = *Datenbank und Archivierungs Netzwerk Oberrheinischer Kulturträger*. Jego celem była digitalizacja i archiwizacja danych rzadko spotykanych i zagrożonych zniszczeniem. Stworzone archiwum obejmuje rezultaty ankiet w dialekcie alzackim i lotaryńskim (1950-1980), które posłużyły do utworzenia Atlas Linguistique et

Ethnographique de l'Alsace. W archiwum uwzględnione zostały elementy leksykalne, fonetyczne, gramatyczne i etnograficzne obu tych dialektów używanych na terenie 214 gmin.

Dr. F. Marsac jest stałym członkiem rad naukowych i komitetów redakcyjnych 5 czasopism. 4 to periodyki zagraniczne niewykazane na listach Ministerstwa (wydawane we Francji, Kanadzie, Rumunii), 1 (*Neophilologica*) to czasopismo polskie o zasięgu międzynarodowym (lista B). Jednorazowo został zaproszony do uczestnictwa w radach naukowych 6 konferencji międzynarodowych, które odbyły się zagranicą i do 2 konferencji w Polsce.

Osiągnięcia opisane w punktach 2.4 i 2.5 świadczą o dużej aktywności Habilitanta w zakresie współpracy naukowej i życia naukowego.

3. Działalność dydaktyczna, organizacyjna i popularyzatorska

Doświadczenie d y d a k t y c z n e dr F. Marsaca jest wyjątkowo bogate, a lista i rodzaj prowadzonych przez niego zajęć imponująca. Gdy chodzi o dydaktykę na poziomie studiów wyższych, odnotuję w kolejności chronologicznej:

- w roku 2000-2001 konwersatorium ze starofrancuskiego i składni na I stopniu studiów filologicznych w Uniwersytecie Marc-Bloch w Strasbourgu
- w latach 2003-2005 (podczas studiów doktoranckich) :Wprowadzenie do metodologii badań we współczesnym językoznawstwie - analiza gramatyczna tekstu (konwersatorium) ;
- Metodologia badań naukowych (konwersatorium); Wprowadzenie do składni: od słowa do zdania (konwersatorium); Licencjat: Dopelnienie czasowników w ujęciu syntaktycznym (konwersatorium); Konstrukcje bezokolicznikowe zależne od czasownika głównego (konwersatorium); Magisterium: Anafora i zaimki (składnia generatywna) (wykład).
- w latach 2005-2008, w ramach zastępstwa: Językoznawstwo francuskie: wstęp do składni (wykład); Morfologia: metodologia (wykład) L3: Językoznawstwo: składnia (konwersatorium) ; Pragmatyka/Semantyka: zdania współrzędnie złożone (konwersatorium), M1 : Język francuski: wypowiedź pisemna (konwersatorium) ; Język francuski: wypowiedź ustna (konwersatorium).

Równolegle w latach 1999-2003 prowadził zajęcia w szkolnictwie średnim ucząc młodzież gramatyki i historii literatury francuskiej a także łaciny.

Po osiedleniu się w Polsce, zatrudniony był jako nauczyciel języka francuskiego w Ośrodku Alliance Française przy Uniwersytecie Opolskim prowadząc zajęcia konwersatoryjne wymagające kompetencji rodzowitego użytkownika języka (2008-2011) i przygotowując słuchaczy do trudnego egzaminu DELF (B1-B2) certyfikującego znajomość języka francuskiego na poziomie średniozaawansowanym i wyższym (DALF = C1-C2).

Od chwili podjęcia zatrudnienia w Uniwersytecie Opolskim w roku 2008 lista prowadzonych przez niego zajęć wzbogaciła się o kolejne przedmioty mające charakter konwersatoriów, wykładów i seminariów (licencjackich i magisterskich). Kompletny wykaz prowadzonych przez dra F. Marsaca zajęć pokrywa się z listą przedmiotów językoznawczych przewidzianych w programie studiów romanistycznych na I i II poziomie studiów. Poza standardowymi przedmiotami językoznawczym typu gramatyka opisowa współczesna i historyczna, gramatyka kontrastywna, wstęp do językoznawstwa, fonetyka itd. znalazłem też socjolingwistykę, a nawet antropologię kulturową Francji. Ten ostatni przedmiot wymaga kompetencji wykraczających poza ściśle lingwistyczne.

Do doświadczeń dydaktycznych zdobytych w dłuższym czasie podczas kilkumiesięcznego/kilkuletniego zatrudnienia, o których wspomniałem powyżej należy dodać te, zdobyte podczas krótkich, tygodniowych wyjazdów zrealizowanych dzięki programowi Erasmus/Erasmus+ do uczelni zagranicznych: do Uniwersytetu w Strasburgu we Francji (dwukrotnie: 2011 i 2013) i do Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy na Słowacji (dwukrotnie 2012 i 2015). Dużym osiągnięciem dra F. Marsac świadczącym o jego pozycji w środowisku romanistycznym było zaproszenie w charakterze *visiting professor* na Université de Haute-Alsace we Francji, gdzie w roku 2016 wyładał przez miesiąc (15/02-15/03/2016).

Dr F. Marsac sześciokrotnie gościł z wykładami w uniwersytetach polskich: w Białymstoku, Wrocławiu (dwukrotnie) i Warszawie. Wygłaszał też gościnnie na Słowacji: w Uniwersytecie w Preszowie i w Uniwersytecie Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach.

Działalność popularyzatorska dra F. Marsac przejawia się dwojako. W roku 2015 w znanym francuskim wydawnictwie L'Harmattan stworzył serię wydawniczą

Dixit grammatica. Jest jej redaktorem naczelnym. Seria jest poświęcona wieloaspektowym badaniom nad językiem francuskim.

Dr F. Marsac dał się poznać jako wyjątkowo aktywny o r g a n i z a t o r życia naukowego. Jest osobą doskonale znaną w międzynarodowych kręgach romanistów. Wykorzystując swoje bogate kontakty z licznymi ośrodkami akademickimi na świecie potrafił ściągnąć na organizowane przez siebie konferencje, poza naukowcami z uczelni polskich, także językoznawców z Kanady, USA, Australii, Izraela, Hiszpanii, Czech, Słowacji, Grecji, Francji, Irlandii, Chin. Konferencje te są cenionym w środowisku forum, na którym dochodzi do nawiązywania kontaktów i projektowania dalszej współpracy.

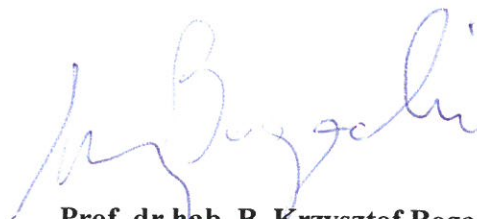
Osiągnięcia Habilitanta opisane w punkcie 3 mojej recenzji świadczą o jego bogatym doświadczeniu dydaktycznym oraz o tym, że wykazuje się on istotną aktywnością popularyzatorską i organizacyjną w okresie po uzyskaniu stopnia doktora.

Dr F. Marsac był trzykrotnie wyróżniony nagrodami III i II stopnia za pracę naukową przez Rektora Uniwersytetu Opolskiego.

4. Konkluzja

Opisane powyżej fakty prowadzą do wniosku, że spełnione są wymogi określone w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (por. Dz. U. nr 65, poz. 595, ze zmianami w Dz. U. z 2005 r. nr 164, poz. 1365, Dz. U. z 2011 roku nr 84 poz. 455) stawiane rozprawom habilitacyjnym/jednotematycznym cyklom publikacji, co wraz z przedstawionym mi do oceny pozostałym dorobkiem dra Fabrice Marsaca

usprawiedliwia wniosek, który niniejszym stawiam o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo.

Prof. dr hab. B. Krzysztof Bogacki
Uniwersytet Warszawski

Warszawa, 28 grudnia 2016 roku .